

על חבר השופטים

שום מוסד הסתדרותי לא יצליח אם ההסתדרות לא תדאג להבטיח את מדת הכבוד והאימון הדרושים לו מצד הציבור. לשכת העבודה תצליח בעבודתה רק במדה שיהיה אימון בה וזיקה אליה. אולם אם בכל מוסד כך, במוסד משפטי על אותה כמה וכמה. גיחס אליו אין זה רק תנאי מועיל, כי אם הכרח, תנאי בני נד ובני ראובן. ולא אהסור, מה הוא היחס של הציבור הרחב לחבר השופטים; כל אחד מתרשם באופן אישי ונא למסקנות מיוחדות לו. אתי מענין היחס מצד מוסדות אחרים, מצד עסקני הציבור, שהיו צריכים לדאוג להרמת הפרסטיג' של המוסד הזה והשפעתו. ובקשר עם זה תצויינה כאן שלוש עובדות מהפרק-טיקה של חבר השופטים בחיפה.

א. באחד מפסקי הדין החליטו השופטים לדרוש ממועצת פועלי חיפה למסור למשפט הסתדרותי אחד דים מחברי הועד הפועל של המועצה אשר לא הופיעו בתור עדים למרות שהזומנו ע"י המשפט. איך אפ-שר לדרוש מילוי חובה הסתדרותית פשוטה זו מחבר דים בשורה, אם חברי הועד הפועל אינם ממלאים אחריה? לי היה לפעמים רושם, שבאי כוח מזכירות המועצה כהופיעם לפני חבר השופטים הושבים את עצמם ל"בעלי בתים" ותובעים יהם מיוחד לעצמם, שלא כשאר בעלי הדין. והדבר לא פלא! רק לפני מס' פה שנים חשב מזכיר מ. פ. ח. שפסקי דין של חבר השופטים טעונים אישור של מזכירות המועצה. אינני הושב שיהם זה עלול להגביר את כבוד המוסד.

ב. ח. לא מילאה אחרי פסה"ד הנ"ל ולא הגיה שם תביעה נגד חברי הועד הפועל שלה. וגם אלה מן החברים אשר טענו שנעשה להם עוול ושיש סיבות המצדיקות את אי-הופעתם — גם הם לא דאגו שהי

ענין יובא לבירור.

ב. הוגשה לחבר השופטים תביעה של חבר החסר-תדרות נגד מוסד הסתדרותי. החבר זכה במשפט פעי-מיים, והמוסד הגיש ערעור לבית הדין העליון. עבר מספר חדשים והחבר לא קיבל כל הודעה שהגיש ער-עור. ומכיוון שראה שהמוסד איננו ממלא אחרי פסק הדין, מסר את הפסה"ד לאישור בית הדין הממשלתי. המוסד הנתבע היה יכול לטעון לפני בית הדין הממ-שלתי, שהבירור בענין זה טרם נגמר, שבית הדין העליון דן בו — ואין ספק שבית הדין הממשלתי לא היה מאשר את פסה"ד, כל זמן שלא יצאה החלטה סופית. כך היה צריך להתנהג המוסד ההסתדרותי, לו היה לו כבוד חבר השופטים ההסתדרותי יקר לו. ואולם עשה אחרת. מינה עורך דין, ונתן לו הוראות לנטל את פסה"ד ויהא מה. העו"ד הופיע לפני בית-הדין הממשלתי וטען בשם מוסד הסתדרותי שהחבר השופטים ההסתדרותי לא היה רשאי בכלל לזיין בטכסוף, כי המוסד אף פעם לא הסכים לכך, והראיה על שטר הבירורין חתום רק חבר אחד ועפ"י התקנות יש צורך בשתי החתימות. בית המשפט לא נכנס לבירור השאלה, אם במקרה הזה היה צורך בשטר הבירורין בכלל — שהרי מוסד הסתדרותי מחויב לדיוענות להזמנת בית הדין ההסתדרותי — לא עיין בתוק של חבר השופטים, שמכתבים רבים בו מהמו-עד ובשתי חתימות דוקא שיש לפרשם כאישור והס' כמה לבירור הסכסוך לפני חבר השופטים — ו... ביטל את פסה"ד.

חלק האשמה חלה כמובן על מזכירות חבר השופטים שלא דאגה לצד הפורמלי של שטר הבירורין. ואולם ידוע שאין לחבר השופטים היכולת להיות

פורמלים והם מוכרחים להסתפק בהצהרות חברים המודיעים שהם מופיעים בשם מוסדות ההסתדרות

המודיעים שהם מופיעים בשם מוסדות ההסתדרות ולהאמין להם שאמנם רשאים הם להופיע בשמם, ביד חוד שברוב המקרים ההברים הללו ידועים לשופטים באופן אישי. והאב אפשר היה להכות מראש שמוסד הסתדרותי יופיע לפני בית הדין הממשלתי ויכחיש את סמכות חבר השופטים לדון בסכסוך שבין ובין חבר? והאם היתה הנכה על התנהגות זו של המוסד מטעם חבר השופטים או הנהלתה או הועד הפועל של המועצה?

ג. מועצת פועלי חיפה הוציאה הוכרה יפה, דין וחשבון שלה לשנת 1981, בה מסופר גם על המצב בחיפה, על המצב באגודות מקצועיות, ב"הפועל" ובהתאחדות הנהנים, אולם על חבר השופטים אין אף מלה אחת! הקורא יוכל לחשוב שהמוסד הזה איננו עיים בכלל.

לפני מועצת ההסתדרות הקרובה שתדון בתקנון חבר השופטים ראוי להפנות את תשומת לב הצבור למצבו של החבר. לא בתקנות העיקר כי אם ביחס מוסדות ההסתדרות אליו. אם יש צורך שבימים הקר שים — כמו ימי נס ציונה — יהיה מוסד בעל אב-מדיטה ופרסטיג'ה, אשר יוכל להוציא פס"ד בלתי תלוי, צריך ליצור למוסד הזה עמדה מתאימה במעשה יום יום. אחרת לא יהיה מוכשר לתפקידו גם בשנת הצורך.

לא באן המקום לטפל בתיקונים שצריך להכניס ואולם דבר אחר יש לציין: כל זמן שלא יהיה לחבר השופטים במקומות השונים מוסד המרכז את פעולת תיהם, מדריך אותם, תובע מהם סדר ודיוק בעבודתם, דואג לרמתם התרבותית והעבודתית — המצב לא יתוקן. בוועד הפועל אין מהלכה שתטפל בענין הזה בקביעות. ובית הדין העליון — הדישים עוברים עד שחבר השופטים במקום מקבל ממנו איזו ידיעה

שהיא. הדבר דורש שינוי: או מאה אחוז של אימוץ, השפעה, וסמכות או ביטול המוסד. ביחס לחבר השופטים אין מקום לפשרות.

ז.

חיפה.

העקרונות לדברי ז.

א) חברי הועצה"ש של הועצה שהוזמנו בתור עדים ולא הופיעו פעמיים במשפט התבררם הודיעו למוכרות חבר השופטים, כי בהיותם עסוקים בער-בים בעניני המועצה, לא יוכלו להופיע במשפט, אם לא ייקבע המועד בהסכם אתם. הירישה הזאת לא באה לפגוע בחבר השופטים, אלא לשם חלוקה נכונה של זמן העבודה.

ב) לא נכון כי מזכירות המועצה לא הגיבה על התנהגותו של מוסד הסתדרותי ידוע אשר ביטל את פסק הדין של חבר השופטים ע"י משפט השלום הממשלתי. המזכירות תבעה את המוסד תנ"ל למש-פט חברים על עוון חתימה תחת הפרסטיג'ה של המשפט ההסתדרותי. הח' ט. יודע היטב, כי אמנם תבעה המזכירות את המוסד תנ"ל למשפט, היות והזמן כעד למשפט זה.

ג) מ. פ. חיפה לא מסרה בדו"ח השנתי שלה סקירה על חבר השופטים, אבל הסיבה היא בזה שהנ-הלת חבר השופטים לא המציאה את הסקירה בזמן. הודיש וחצי לפני הרפסת הדו"ח לרשה מזכירות המ-ועצה בכתב מאת כל מוסדותיה להמציא הסקירות. הסקירה של חבר השופטים הוצגה באיחור וע"כ תפורסם רק עתה. גם עובדה זו הייב הח' מ. כחבר איטובי בהכר השופטים, לדעת.

יש ויש מה לתקן בחבר השופטים ויש צורך בהתייעצות רצינית בשאלות אחרות, אבל אין לע-שות זאת ברשימה חטופה בעתון. ביחוד אין להת-בסס על עובדות בלתי נכונות.

מזכירות מ. פ. ה.

אכן סעוד וערבי עיראק וערבי עבר הירדן וא"י
וואסנס לא יבואו גם הם, עם הגדודים שלהם, על צד
זה או על צד זה, ולא ישימו את משקלם על הכף
ההיסטורית אפשר עוד ועוד להקשות על הכלכל
המטלני של פון וויזל, ועם זה יש להאמין במקצת
ההצלחה שהוא מתברך בה באי אלה חוגים ציונים,
כי יתרון אהר, רב עיר, לאוריינטציה זו — אין נוחה
ממנה. כי מה היא מלמדת? אין צורך בעליה, ברביר
שת הפרקע, בהתיישבות, במאמצי תעשייה, בתוספת
כוח ישובי, מדיני, תרבותי, בהתגברות על כל המכ-
שולים היום-יומיים, אשר השלטון, הטבע, העם להש-
כן, אפס יד ישובי ובמלנות פוליטית שלנו מעמידים
על דרכנו. לא כלום, אהר בא: היות יצירת הגדודים
תצא לפועל בחוד או גם אך ורק בחו"ל — הדבר
ברור מכל הסכומה הנפלאה — לא היה זה דע כלל
אילו גם אותם צעירי ישראל, אשר ישנם כיום בארץ,
היו יוצאים אותה. בין כה וכה מלחמת עולם מוכרחה
לכוא, בעתיד הקרוב ביותר, והגדודים העברים אשר
יבואו הם יכריעו את גורלנו, הם יכבשו את הארץ,
בכוח נשקם, ולא ימסרו אותה למושהו. ואין גם צורך
לכבוש, לפי עצת ריביווינסטי איטליה, את לב של
טון אחר, אין צורך ל"ממש את האהדה המסורתית"
ולחבין "שותפות ידירותית" לא עם איטליה ולא עם
צדפת. דע דבר אחד דרש פון וויזל משומעיו הגלוי-
צאיים: להיכנס לברית טרוםפלדור ולעשות את התר-
גיליו המתאימים. כמה זמן לעמוד "הכן"? כמה
שיהיה נחין. שנה — עשר שנים — חמשים שנה.
עד בוא הרגע. יבוא — הכל מוכן, כל צעירי ישראל,
אשר האמינו לפון-וויזל, הנם חכרי בית"ר. ואם הם
וחלילה, לא יבוא, חס וחלילה, יתמחה או יבוא
באיחור זמן, כשא"י תהיה מיושבת על כל צעדה ועל
כל שעלה — האם בו יהיה האשם, בפון וויזל? תא-
שימו או את ההיסטוריה, אשר הלכה בדרכים אחרות
מאלה אשר פון וויזל חזה לה.

הפטגוט הטמא הזה אשר אפילו חוגי היטלר
כבר חדלו ממנו — זאת היא התפיסה הפוליטית של
מוסחי המדיניות "הצרופה". ואפס יד זה, ויתור על
כל התערבות פעילה בגורל המולדת התייה, הסתלקות
מכל מאמץ לכבוש אותה במלחמת יום יום, על צדו
היה וסתירותיה — לואת נקרא "האקטיביזם
דציוני".

שברגע המתאים אפשר יהיה לשוב ל"אהבה הראשו-
נה" — לבריטניה הגדולה. על-כל פנים, יש בין המ-
דינאים הערומים, אשר בקרב הריביווינסטים, גם מי
ששומר, בדרך הערומים, גם על האפשרות הזאת.
וולפגנג פון וויזל מספר בעתון הוינאי "די ניה
ועט" על ההצלחה הרבה אשר האירה לו את פניה
כשיצא לכבוש, בהרצאותיו, את גליציה הציונית.
"דברי נתקבלו בסערת אהדה על ידי האסיפות אשר
על פי רוב היו מלאות אדם למעלה מן המדה וברבות
מהן הוכרחה המשטרה לסגור את הדלתות. אף מה-
נגד אחד לא העזו לפצות פה". (הציטטה מנכאה
כ"די שטימה" מ-24 במרס). המכיר את סגנונו הנל-
הב של וולפגנג פון וויזל ודמיונו הנדלק בקלות —
הן פון וויזל זה הוא מכרנו הישן עוד מימי "דואר
היום" הריביווינסטי — יתיחס בספקנות ל"סערת
האהדה". מענין יותר מה אמר פון וויזל לשומעיו
הנלוצאיים. וזהו, בקיצור, "אנגליה מעלה בדיבורה
שנתנה לנו. על כן עלינו לעבור לנזקואופיריישן.
אין הדבר נורא כל כך באשר בשנים הקרובות ביותר
תפרוץ מלחמת העולם. אנגליה ואירופה הקאפיטא-
ליסטית מצד אחד — רוסיה המועצתית מן הצד
השני. אנגליה תפנה. דוגמת שנת 1917 אל היהודים

השני. אנגליה תפנה, דוגמת שנת 1917, אל היהדות העולמית. אנו נענה לפניה, נתערב במלחמה ונכ- כוש, בעזרת הנדודים היהודים, אשר יהיו לנו מוכי- נים עד אז, את א"י, מבלי למסור אותה עוד למי שהוא". זאת היא תמצית החכמה. ואכן מה יכול להיות פשוט יותר? הכרות בלפור קיבלנו בזכות המלחמה. נדודים עכריים היו לנו במלחמה. על כן: עלינו לחכות למלחמה החדשה ולנדודים חדשים. ובלום, לעומת הפשטות הזאת, יש עוד לשאול: מה הוא סך הכל האמיתי של מלחמת העולם בשבילנו, בשביל העם העברי, בשביל העבודה הא"ית? ומה יהיה המחיר, אשר נשלם בעד מלחמת עולם חדשה? וגם זאת: בתוקף איזה נס ייחפך העם העברי, המפורז בכל הארצות, לכוח צבאי עצום, אשר יעמוד גם בשו- רות כל מדינה ומדינה וגם ימציא נדודים מרובים לכביש את א"י? האמנם כה חלשה תהיה אנגליה? ואם כה חלשה תהיה מדוע תצא מנצחת מן הקרב האיום? ואם מנצחת תהיה, מדוע תשאיר לנו את כיבוש א"י ולא תחזור על בגידתה ולא תשלול מאתנו את פרי נצחוננו? או שמא לא תהיה יותר זקוקה לא"י? מה תהינה, בשעת מלחמת העולם, עמדתם ופעולתם של פושלמי הודו והינדוסי הודו, של ערבי סוריה וערבי

התיכון וגם ענינים לה בא"י וגם העם העברי אוהד איתה מסורתית, ועל כן היא כאילו נזרדת, מאת ההשגחה העליונה, למלא את מקומה של בריטניה הגדולה בתולדות א"י ובתולדות עם ישראל. הרואה את הנולד יחכה עתה, בבטחון אמו כי לא בקוצר רוח, למבול מאמרים, הוכרות ומפרים על הפוליטיקה הכי- שיססית בטרופוליטניה (זאת היא פוליטיקה: "בלי חכמות"!), על הצורך אשר לאיטליה האימפריאלית בהתפשטות האימפריאלית, על צנורות המסחר ועל הכ- רז ההגירה לאוכלוסיים האיטלקים, על "רומא וירוש- לים", אשר כבר נפגשו פעם אחת בתולדות העולם, על שני עמודי התרבות האנושית, על המשפט הרומי ורוח התנ"ך, על דאנטה והנבואים, ועל גריבלדי וז'ו- בטינסקי.

מי שמכיר את הרוח השוררת בתנועות, אשר לפי דוגמתן בנוי הריביוניזם, לא יאמין שריביוניז- ניסטי איטליה — קומץ אנשים קטן, אחי כולו מפי המנהיג הנערץ (על כן יעיד עתונם: "הרעיון הציו- ני") — קיבלו את החלטתם המחוכמת לגני יזמתם הם. בודאי לפי רמז מנכוח נעשה הדבר, אם כי ייתכן שהמדינאים הללו עשו אותו כרום לב, אין זה כי אם כדט מתכנית רחבה יותר: לחפש את הארון החדש, לחפש את "המתהרה", לחפשו בכל מקום ומקום, על מי סיכר הנל מי סינה ואולי גם על מי מוסקבה. כי דכים הם, אשר "עניניהם" אתם בבא"י, ויש לקוות מהם ל"שותפות יודותית". ואשך לאהדה המסור- יתית", הרי "העם של המהפכה הנדולה" אינו נופל מאיטליה "החפשית מאנטשמיות" ומי זה אינו יודע את הקשרים האמיצים הקושרים חלק גדול מן העם העברי אל התרבות הרוסית. מה צר שעל "מי הספרי- כה" יושב עם סנוצת, אלמלא זה היו משיבים לתחיה גם את "היהדות ורוח גרמניה", והתכנית היתה של- מה. כי אין ספק: זאת היא האוריינטציה — לחפש מעמדים במספר גדול ככל האפשר, לשחק אתם, אולי גם לסכסך ביניהם, להפחיד אחר, לפתות את השני לעורר תקוות בשלישי, ואחר כך, ברגע המתאים, כר- גע של התנגשות המועמדים ביניהם, לעמוד על צדו של החזק ביותר והגותן את המחיר הגדול בעת זלי- הנות, עמו יחד, מן הנצחון המשותף. תכנית גאונית, אשר מהות העבודה הא"ית, מידת הכוחות של העם העברי, טביבת הארץ — כל אלה כאילו נזורים, מל- כתחילה ובמתכוון, לכיצועה המוצלח. לא מן הנמנע